

ТЕОРИЯ НА ВЪНШНАТА ПОЛИТИКА

- 1. Международни отношения - същност, основи, концепции, изява.** Определение. Концепции - степени и гаранции на тяхната допълняемост. Структурни основи на международните отношения Въведение в геополитиката. Идеологически основи и география на външната политика.
- 2. Система и подсистеми на международните отношения.** Международната система и нейната еволюция. Регионални подсистема. Подсистеми на междудържавни, недържавните, политическите, икономическите, военностратегическите и културните отношения - доктрини и приложението им.
- 3. Субекти в международните отношения.** Определение. Държавата – основен субект в международните отношения. Международни правителствени и не правителствени организации. Мултинационални компании. Други реални и потенциални субекти от недържавен характер.
- 4. Цели на международните отношения.** Индивидуални външнополитически цели на държавата. Признание, развитие, стремеж към сигурност и надмощие. Колективни външнополитически цели. Дейност за постигане на сигурност. Политическо и военностратегическо равновесие.
- 5. Външна политика.** Определение, значение, еволюция. Политика и политически отношения. Субекти и обект на външната политика.
- 6. Връзки между вътрешна и външна политика.** Взаимоотношение и взаимно влияние. Определящи фактори. Характерни особености на взаимоотношението между тях.
- 7. Външнополитически процес и външнополитически курс.** Определение и характерни особености. Взаимодействие на международните отношения - процеси на конфликти и процеси на сътрудничество. Въздействие на обществените отношения - роля на гражданското общество и на общественото мнение.
- 8. Външнополитически потребности, интереси и цели.** Същност, обусловеност и проявление на потребностите, интереси и целите. Външна политика и национални интереси. Целеполагане и ефективност на външната политика - рутинност, нововъведения, стереотипи, експертизи и прогнози.
- 9. Външнополитическа стратегия и тактика.** Определение и същност. Външна политика - принципност и гъвкавост. Диференциран подход. Ценности и приоритетни системи.
- 10. Конституционни начала и принципи на външната политика на Република България.** Външна политика и принципи. Конституцията - основен източник на принципите и целите на външната политика на Република България.
- 11. Външнополитически механизъм на Република България.** Органи за осъществяване на външнополитическата дейност. Колегиални и еднолични органи - специфика, предназначение и функциониране. Функции и прерогативи на Народното събрание, Президентската институция, министерския съвет, Министерството на външните работи и други държавни ведомства.
- 12. Координацията като важен елемент и средство на външнополитическия механизъм.** Определение, същност и предпоставки. Характерни особености. Необходимост от координация и видове координация. Значение за успешно осъществяване на външнополитическия процес.
- 13. Информационното осигуряване на външната политика.** Определение, същност и качества на информацията. Видове информация и тяхното проявление във

външнополитическата сфера. Източници и канали на външнополитическата информация. Движение на информацията. Информация и дезинформация.

14. **Научно осигуряване на външната политика.** Същност и форми на научното осигуряване. Целесъобразност и необходимост от прилагане постиженията на науката във външнополитическия процес. Потребност от цялостна теория и специализирани кадри.
15. **Външнополитическото решение** - основен съществен елемент на външнополитическия процес. Роля на външнополитическото решение за реализацията и управлението на външнополитическата дейност. Специфика и видове външнополитическия процес с оглед на по- доброто му опознаване и анализиране.
16. **Техники на външната политика.** Силови и несилови средства. Договорът - основен юридически инструмент на външнополитическата дейност. Множественост на договорите и единност на правния режим. Значение на съюза като едно от главните средства на външнополитическата дейност.
17. **Техники на външната политика.** Икономически и други мирни /силови и несилови/ средства за осъществяване на външнополитическата дейност. Бойкот, ембарго, блокада. Оръжието на стратегическите суровини и стоки. Индиректни средства - разузнаване, пропаганда, психологическо въздействие, дезинформация, подривна дейност.
18. **Техники на външната политика.** Дипломация - определение, историческа ретроспекция. Същност и роля във външната политика. Дипломатически отношения - двустранни и многостранни. Значение на международните преговори. Условия за осъществяване на дипломатическите задължения. Роля и значение на дипломатическите кадри. Форми и способности на дипломатическото общуване.

ИЗГОТВИЛ: проф. д-р Милан Миланов

ЛИТЕРАТУРА

1. Лекционният курс
2. Бердяев, Н., Философия на неравенството, изд. Прозорец
3. Блекуел, Енциклопедия на политическата мисъл. Съставители: Д. Милър, Дж. Колеман, Уил. Конъли, Ал. Райън, изд. Център за изследване на демокрацията, С., 1997
4. Бояджиев, Ст., Войната и мирът - 21 век. Някои политически аспекти, изд. Св. Г. Победоносец, С., 1996
5. Бжежински, Збигнев, Голямата шахватна дъска, С., 1998
6. Бжежински, Сбигнев, Извън контрол. Глобален безпорядък в навечерието на 21 век, изд. Обсидаин, С., 1994
7. Дюверже, Морис, Социология на политиката, изд. Кама, С., 1999
8. Желев, Ж., В голямата политика, С., 1998
9. Зайфигтъ Йозеф Лео, Световните революционери /от Богомил през Хус до Ленин/, С., 1994
10. Йорданов, А., Съвременните локални войни и международните отношения, В.Т., 1996
11. Кисинджър, Х., Дипломацията, С., 1997
12. Кисинджър, Х., Години на промяна, С., 1999
13. Ленард, Д., Европейският съюз. Справочник, С., 1996
14. Мирчева, Х., История на международните отношения след Втората световна война, С., 1987
15. Несъвременният мир. Сборник, С., 1997
16. Новият световен ред, Световни лидери за планетата и нейното бъдеще., С., 1999
17. Пантев, П., От ядрено сплашване към всеобща, взаимна и равна сигурност, С., 1992
18. Примаков, Е., Години в голямата политика, С., 2000
19. Семов, М., Теория на политиката. С., 2000
20. Стефанов, Г., Външна политика, Дипломация: Въпроси на теорията и практиката, С., 1994
21. Стефанов, Г, Теория на международните отношения, С., 1993
22. Тончев, Л., Глобалистика: минало, настояще, бъдеще, С., 1990

23. Тофлър, Алвин, Трусове във властта, С., 1996
24. Филева, П., Необвързаността в системата на международните отношения, С., 1992
25. Хънтингтън, С., Сблъсъкът на цивилизациите, С., 1999
26. Hoffmann, Stanley, Contemporary Theory in International Relations, ed. Prentice-Hall, Inc., N.J. 1960
27. Defruges, Philippe Maureau, Les relations Internationales dans le monde d'aujourd'hui, ed. STH, Paris, 1987
28. Senarciens, Pierre, La politique Internationale, ed. Armande Colin, Paris, 1992
29. La puissance Internationale, ed. Dunod, Paris, 1994
30. Waltz, K.N., Theory of International Politics, ed. Addison-Wesley, Reading, 1979